

ÜNYE ADALET
MESLEKİ EĞİTİM
MERKEZİ

AHİLİK

*Meslek Edinmede
Ahlaki Bir
Uygulama*

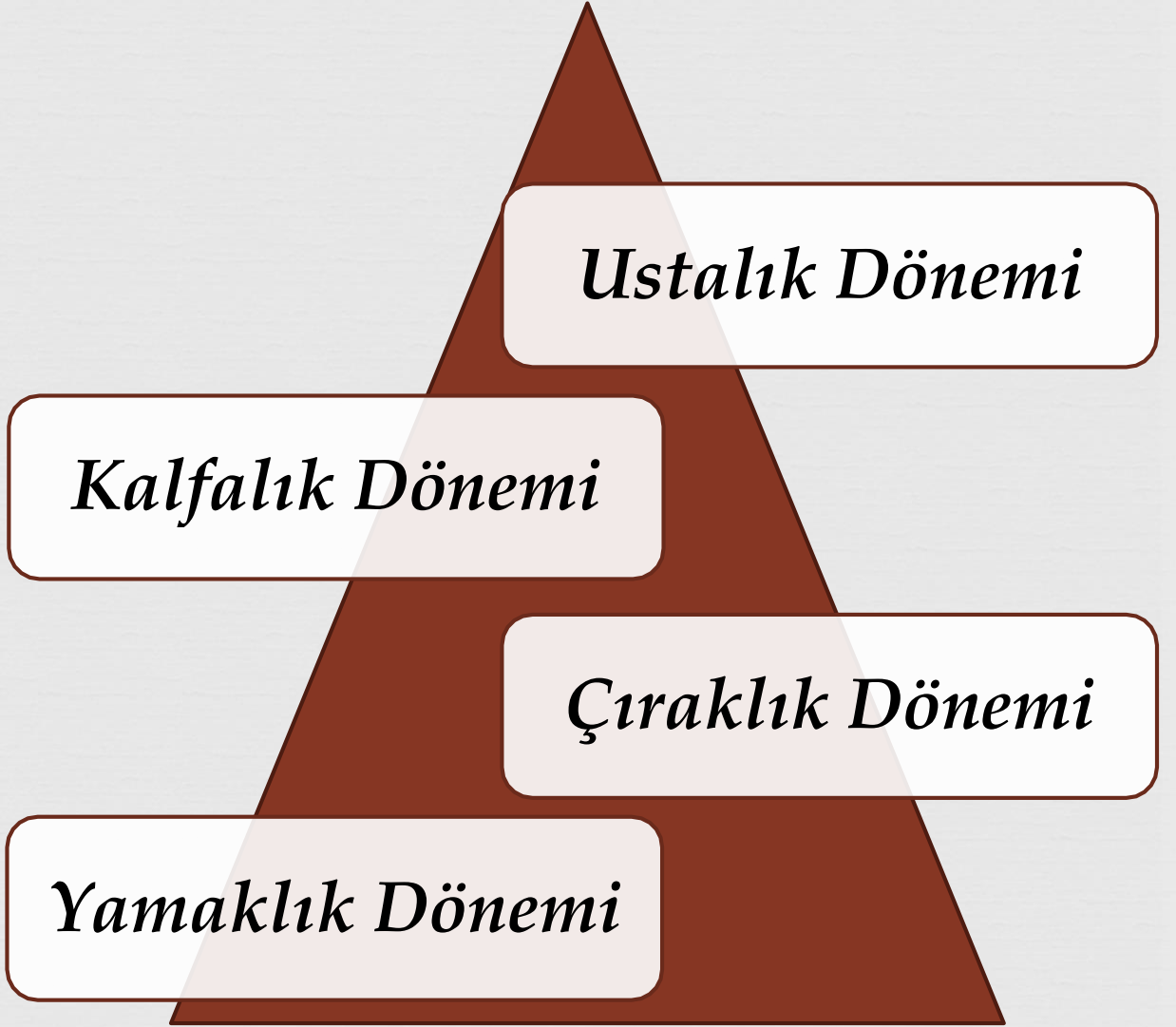
AHİLİK

Ahilik Eğitimi

- ❧ Ahilik kültürel-ekonomik tarihimizin *meslek edinme* ve *ekonomiye bakış* açısının bir yorumudur.
- ❧ Ahilik yeteneği olan bireylerin meslek edinmesinin yanı sıra o mesleğin ustalık becerilerine ve ahlaki ilkelerine sahip olmak için *erken yaşlarda* başlanan bir eğitimidir.
- ❧ Ahilik *velisinin isteği* , kişinin *yetenek* ve o meslekteki öğrenme *sebatıyla* ilerleyen bir sistemdir.
- ❧ Ahiler meslek kariyerlerinde *denetim mekanizmasını* kendi içerisinde barındıran eğitim süreçlerinden geçmektedir.
- ❧ Erken yaşlarda başlayan meslek edinme süreci, sıkı bir eğitimle birlikte *ustalaştıktan* sonra *şed kuşanarak* esnaflar arasına katılmayla tamamlanır.

Ahilik Eğitim Süreçleri

//Eti senin

kemiği benim //

Yamaklık Dönemi

❧ Ahilik sistemindeki mesleki kariyerin

başlangıcıdır. ❧

❧ Yamaklık süresi yaklaşık **2 yıldır**.

❧ Yamaklar, velisi tarafından **10 yaşlarında** getirilir.

❧ Usta yönetimindeki atölyeye getirilen çocuğun tüm **sorumluluğu ustaya emanet** edilir.

❧ Mesleki eğitimini **usta denetiminde** atölyede yapar.

❧ Mesleki ahlak ilkeleri, görgü ve sosyal ilişkileri, **Ahilik merkezinde** öğrenir

❧ Ahilik merkezlerinde **okuma yazma** eğitimleri de verilir.

Çıraklık Dönemi

- ❧ Ahilik sisteminde; mesleki eğitimi *çıraklık dönemiyle* başlar.
- ❧ Çıraklık dönemini, *mesleğe giriş* aşamasıdır.
- ❧ Çıraklık dönemi , *teorik ve uygulamalı* eğitimin verildiği bir dönemdir.
- ❧ Çırak adayı, velisinin, ustasının, kalfalarının ve Ahi başkanının bulunduğu *özel törenle* yamaklıktan *çıraklığa terfi* eder
- ❧ Çıraklık dönemi; *çıraklık ücretinin* de alındığı dönemdir.
- ❧ Çıraklık dönemi hem *mesleğin* öğrenildiği, hem de *üretime* katkı sağlandığı bir dönemdir.
- ❧ Çıraklık süresi, seçilen mesleğe göre **1001 gün ile 20 yıla** kadar çıkabilen bir süreyi kapsayabilir.(örnek: *kuyumculuk* eğitimi)
- ❧ Çıraklar; Ahilik sisteminin içerisinde hakları korunarak *güvence* içerisinde.
- ❧ Çırağını iyi yetiştirmeyen ve haklarını korumayan ustalara, *Ahi Birliğince ceza yaptırımı* uygulanır tekrar *çırak edinmesi engellenir*.

Kalfalık Dönemi

- ❧ Kalfalık dönemi mesleki kariyerin **olgunlaşma** dönemidir.
- ❧ Kalfalık dönemi ; yapılan mesleğin **inceliklerinin öğrenildiği**, son aşamadır.
- ❧ Kalfa **istenilen kalitede ürün** yapabilecek olgunluğa erişen kişidir.
- ❧ Kalfalar ihtiyaç duyulduğunda **işyerini yönetirlerdi**.
- ❧ Kalfalar Ahilik sisteminin eğitiminden **genç gruplardan** oluşur.
- ❧ Kalfalara mesleki eğitimin yanında **ok, atıcılık, binicilik, kılıç kullanma** sanatı gibi **askeri eğitimde** verilir.
- ❧ Verilen askeri eğitimler gerektiğinde **vatan savunması** hizmetinde bulunmalarını sağlar.
- ❧ Kalfalar **üç yıllık eğitimden** sonra; özel bir törenle, **şed kuşanarak** usta olurlardı.

Ustalık Dönemi

- ❧ *Usta Şed kuşanma töreni sonunda olunur.*
- ❧ *Usta dükkân açma iznine sahiptir.*
- ❧ *Ustalar ya çalıştığı ustanın dükkânında devam eder ya da **ayrı bir atölye veya dükkân** açabilir.*
- ❧ *Usta olmuş bir Ahi, mesleki kariyerinin **zirvesine** ulaşır.*
- ❧ *Ustanın sanatında ilerlemek; kendi **çalışma ve yaratıcılığıyla** devam eder.*

Öğretim Ahiilik Yaşam boyu yaygın

Ahilik Yaşam Boyu Eğitim

- ❧ Ahilikte eğitim; yaş derecelendirilmesine göre öğretim, *yaşam boyu* sürmektedir.
- ❧ *Ahilik; sosyal değer olarak ahlak ve görgü eğitimi, İslam dini eğitim ve askeri eğitim, okuma yazma kurslarıyla çok yönlü bir sistemdir.*
- ❧ Ahilik halka açık- yaygın *çok yönlü bir eğitim* vermesi, sosyal ve kültürel yönde toplumu olumlu yönde katkılar sağlamıştır.
- ❧ Ahilik sisteminin kendi sistemi içerisinde üyelerini denetlemesi *toplumsal barış ve güvene, ekonomik üretim* kalitesine olumlu katkı sağlamıştır.

Ahilik Ahlaklı Bir Ekonomi Hedeflemiştir

- ❧ Ahilik *üretime* dayalı bir sistemdir.
- ❧ Bir mesleğe sahip olmayan, üretim yapmayan *Ahi* olamaz.
- ❧ Ahilikte *çalışmak* ve *helal kazanç* elde etmek önceliklidir.
- ❧ Ahilik sistemi yeteneğine göre küçük yaşlardan itibaren kalifiyeli üretken meslek edindirir, *işsizliği* önler.
- ❧ Ahi; **meslek sahibi**, *helal kazanç* sağlayan ekonomik refaha ve özgürlüğe sahiptir.
- ❧ Ahi toplumda üretime katkı sağlayarak *saygınlık* kazanırken, toplumsal *refaha* katkı sağlar.

Zaviyelerin Ahilere Hizmetleri

Gündüz Meslek Eğitimi

Akşam Sosyal-Dini Eğitim

Oyun ve Müzik Etkinlikleri

Yiyecek İçecek Barınma

Tecrübe Aktarım Sohbetleri

Konuk Evi

Ahilik'te Tecrübe Aktarımı - Eğitim

- ❧ Çırak ve kalfalar gündüz meslek eğitimi alır.
- ❧ Çırak ve kalfalar *akşamları sosyal ve dini dersler* için zaviyelerde toplanıyorlardı.
- ❧ Ahi teşkilatı, konuklarına karşılıksız olarak *yiyecek, içecek ve barınma* sağlıyorlardı.
- ❧ Ahiler zaviyeleri; hem eğitim hem de sosyal bir *konuk evi* gibi kullanıyorlardı.
- ❧ Çocuk ve gençlere ilk eğitimi, *öğretmen Ahiler* veriyordu.
- ❧ Akşam eğitimlerinde; esnaf üstatları, şehrin yöneticileri ve devlet adamları da ders vererek *tecrübelerini aktarırlardı*.
- ❧ *Ahilik eğitiminde Kuran-ı, Kerim okuma, edebiyat, Türkçe, Arapça, güzel yazı yazma ve müzik gibi derslerde verilirdi.*
- ❧ Ahilik eğitiminde *hoşça vakit* etkinlikleri, oyunlar oynanır ve sohbet edilir şarkılar söylenirdi.

Ahilik meslekte

uzmanlaşma

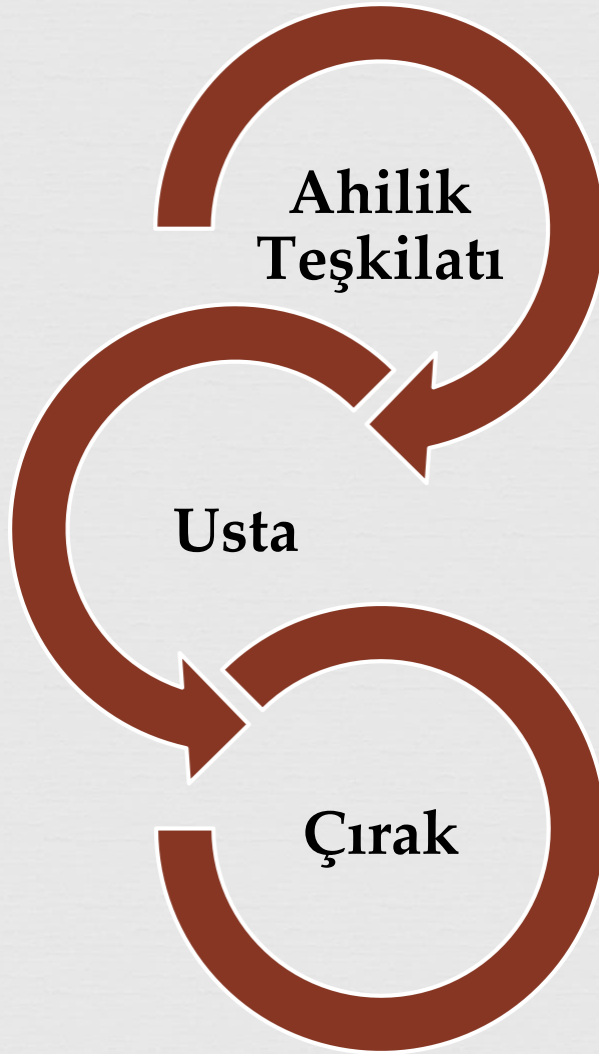
Eğitimidir.

Ahilik Uzmanlaşma Eğitimidir

- ❧ Ahilikte kişi en yetenekli olduğu işi, *küçük yaşta* tecrübe edinir seçer.
- ❧ Yamaklık ,çıraklık, ustalık *kariyer* sıralaması meslekte uzmanlaşmayı getirir.
- ❧ Üretilen işin mükemmelliği *uzmanlık* gerektirir,
- ❧ Ahilikte denetim hiyerarşi, *usta-çırak denetimini* sağlarken; usta da *ahilik teşkilatı* tarafından denetlenmektedir.
- ❧ Ahi Birlikleri, *meslek* *değiştirilmesine* veya birden fazla meslekle uğraşılmasına izin vermezdi.

Ahilik Sisteminde Denetim

*AHİLİK İŞ BÖLÜMÜ VE
DİSİPLİNİ OLAN BİR
SİSTEMDİR*

Ahilik Yönetimi

- ❧ *Yönetim kurulu en az beş kişiden oluşurdu.*
- ❧ *Kişiler her meslek kolunun üyeleri arasından seçilirdi.*
- ❧ *üye şartları;*
- ❧ *Müslüman olmak,*
- ❧ *En az beş yıl ustalık yapmış olmak,*
- ❧ *Tutukluluk hali bulunmamak*
- ❧ *En az üç usta yetiştirmiş olmak*
- ❧ *Güzel ahlak sahibi olmak vb.*

Ahilik Yönetim Teşkilatı

Yönetim Kurulu

Eşraf Şeyhi

Yiğit Başı

İşçi Başı

Hakem Heyeti

Büyük Meclis

Esnaf Şeyhi

**Yönetim
kurulunda
birinci üyedir**

**Esnaf
kolunun
genel eğitimi
ile ilgilenir**

**Esnaf şeyhi
olmadan
yönetim
kurulu
toplanamaz**

Yiğit Başı

- ❧ Yiğit başı;
yönetim
kurulunun ikinci
üyesidir.
- ❧ Ahilerin
yetiştirilmesi,
- ❧ Hammadde
dağıtımının
sağlanması
- ❧ Esnafa verilen
disiplin cezalarının
uygulanması,
- ❧ Ustalık törenlerinin
yapılması,
- ❧ Orta sandığının
yönetilmesinde Ahi
Şeyh'ine yardımcı
olmak
- ❧ vb. görevleri vardı.

İşçi Başı

- ❧ *Yönetim kurulunun üçüncü üyesidir.*
- ❧ *Üretilen malların kalite yönünden denetimini sağlaması,*
- ❧ *Hatalı malların imha edilmesi sağlanması,*
- ❧ *Zarar gören tüketicinin zararının giderilmesi sağlanması,*
- ❧ *Standartların korunması sağlamak görevlerindendir.*

Hakem Heyeti

- ❧ *Yönetim kurulunun diğer iki üyesidir.*
- ❧ *Esnafların kendi aralarındaki anlaşmazlıkların,*
- ❧ *Esnaflarla Ahilik teşkilatı yönetimi arasındaki anlaşmazlıkların,*
- ❧ *Yönetim kurulu üyeleri arasındaki anlaşmazlıkların*
- ❧ *çözümünde hakemlik yaparlardı.*

- ❧ Ahi teşkilatının *en üst yönetim* organıdır.
- ❧ Bir yerleşim yerindeki tüm meslek kollarının başkanlığını yapan *esnaf şeyhlerinin toplanmaları* ile oluşur.
- ❧ Meclis kendi içinden *bir üyeyi başkanlığa* seçer.
- ❧ Meclis başkanlarına” *Ahi Baba Vekili”* denir.
- ❧ Tüm yerleşim yerlerindeki *Büyük Meclisler Kırşehir Ahi Baba vekilliğine* bağlıdır
- ❧ Ülkedeki tüm *Ahi teşkilatlanmaları* bu şekilde oluşturulmaktadır.

Büyük Meclis

Oluşumu

yapısı

teşkilatlanması

Ahi Baba Vekili

- ❧ *Ahi Baba Vekili; denetim ve son karar organıdır.*
- ❧ *Ahi Baba Vekili; Ahilik teşkilatı ile devlet yönetimi arasındaki ilişkileri düzenler.*
- ❧ *Devlet yönetiminin kararlarına karşı esnaf çıkarlarını savunur.*
- ❧ *Büyük Meclis adına, Ahi Baba Vekil'i bu görevleri yerine getirirdi.*

